Bara flickor

Dramatisk bagatell i tre akter

Förord till den elektroniska utgåvan

Denna dramatiska bagatell av **Gerda Meyerson** (1866-1929) har digitaliserats för Dramawebben och anpassats för Projekt Runeberg i februari 2013 av Ralph E.

PERSONER:

KAPTEN BANDELIN.

ANNE SOFIE

Hans dotter.

AMELIE

Hans döttrar.

THERESE

Hans dotter

FASTER BEATA.

CARL GUSTAF VON PORAT, kammarjunkare.

KONDRAD BARCK, magister.

BERGLUND, betjänt.

LINA, kammarpiga.

Händelsen försiggår på 1840-talet, första akten på kapten Bandelins egendom nära Stockholm, andra akten i Stockholm.

FÖRSTA AKTEN.

I vardagsrummet på Glömsta. Faster Beata, Anne Sofie och Amelie sitta och sy. Flickorna fålla volanger, faster Beata syr tapisseri.

AMELIE

som har en bok i knät under arbetet, läser då och då i smyg.

Det är verkligen inget nöje att få en ny klänning, när man skall behöva fålla en sådan massa volanger.

FASTER BEATA utan att se upp från arbetet.

Tvärtom. Det bör ju ligga en djup tillfredsställelse i att själv hava hjälpt till med sömnaden. Amelie vet ju att Sy-Augusta inte har tid att stanna mer än tre fattiga veckor. Vi hinna inte sy hälften av det som behövs till Stockholmsresan.

ANNE SOFIE.

Vi få så tillräckligt, faster lilla. Du har ju ändå en volang mindre än jag på din klänning, Amelie.

AMELIE.

Jag tror jag har fållat femton alnar i dag. Det riktigt kryper i ryggen på mig.

Gäspar och sträcker på sig.s

BEATA.

Amelie, Amelie, vilket oskickligt beteende!

AMELIE

häftigt, kastar volangen ifrån sig.

Sånt knåpgöra! Nej, jag står inte ut med det här livet!

ANNE SOFIE.

Men Amelie...

BEATA.

Vad menar du?

AMELIE.

Livet är så tråkigt, så utan allt innehåll! Sy och spela klaver och ta fram socker och småbröd, är det något intresse med det?

BEATA.

Det intresset att ni flickor äro skyldiga att göra hemmet trevligt för er far.

AMELIE.

Det är ju ingen mening i att fyra fruntimmer, med pigorna blir det åtta, skola hålla på att göra hemmet trevligt för e n herre.

ANNE SOFIE.

Ja, men Amelie, vad skall vi annars göra?

AMELIE.

Hade jag varit gosse, så hade jag för länge sedan fått komma bort och lära mig något istället för att sitta här hemma och nöta bort dagarna på ingenting.

BEATA.

Nu få ni ju snart fara till Stockholm, det blir ju omväxling, både baler och supéer och andra nöjen.

AMELIE.

Det är egentligen inte nöjen jag vill ha. Jag vill lära mig något, jag vill veta något om världen och människorna.

ANNE SOFIE.

Amelie vill bara läsa och studera och ha reda pä allt om allting.

AMELIE.

Ja, varför skall en kvinna inte kunna få skaffa sig kunskaper?

BEATA.

Kvinna — det ordet låter alltför simpelt. Nej, ett fruntimmer, min bästa Amelie, behöver inte veta så mycket. Det är inte alls nyttigt för henne. Ni borde vara tacksamma, som ha fått lära både franska och musik.

AMELIE.

Ja, men faster, medge att det är orättvist som det är. Gossar få läsa latin och aritmetik och allt möjligt och få bli något i samhället. Varför skall inte en flicka få lära sig ett yrke,så att hon kan försörja sig, om hon behöver det. Varför skall hon vara tvungen att leva på andras nåd, om hon inte blir gift.

ANNE SOFIE.

Det är mamsell Bremers böcker, som ha satt myror i huvudet på Amelie, faster.

AMELIE.

Ja men nog är det underligt, att vi kvinnor inte få bli myndiga utan hela vårt liv skola stå under förmyndarskap.

BEATA

sackar.

Ja, kära barn, det vet nog jag hur det är.

ANNE SOFIE.

Å, faster, är det sant att farfar inte ville låta dig gifta dig med den du tyckte om ?

AMELIE.

Och att pappa hindrade er att rymma.

BEATA.

Slidder, sladder, barn! Farfar visste nog han, vad som var bäst för mig och så fasligt romantiskt var det inte. Men se där är ju Berglund med posten.

BERGLUND

kommer med en postväska, som han lägger på ett sidobord.AMELIE

springer upp och tappar boken hon har i knät.

Nej, är posten redan här!

Fingrar på väskan.

Den är tjock! Berglund.

BERGLUND.

Jaha, det är allt mycket i den, men kanske ingenting till lilla mamsell Amelie.

Går.

AMELIE.

Kusin Carl Gustaf lovade skicka mig Törnrosens bok, den kommer säkert med den här posten.

BEATA

som tagit upp boken, som Amelie tappat.

Du tycks ju ha lektyr ändå, min söta vän. Vad är nu detta? Läser du medan du syr?

ANNE SOFIE.

Jag sade ju att det inte kan gå att sy och läsa på en gång, Amelie.

BEATA.

Vilket oskick! Vill du fördärva dina ögon, barn? Och hurudan blir då fållen? Intet under att det går långsamt med volangen. Var har du nu fått denna bok?

AMELIE.

Söta faster, vi hittade den på vinden.BEATA.

På vinden, vem kan ha fört den dit? Synar boken.

Herman och Alexandra, en berättelse om hjärtats hemligheter. Undrar just om den boken är passande lektyr för en ung dam av familj?

ANNE SOFIE.

O ja, faster, den är så vacker, så intressant!

BEATA.

Jaså, min kära Anne Sofie har också läst den här boken.

ANNE SOFIE.

Det var jag som fann den. Vet faster, den är så rörande och Alexandra är så olycklig, att man måste gråta, när man läser om henne.

AMELIE.

Jag har inte kommit till något att gråta åt. Jag tycker Alexandra är ett våp.

BEATA.

Men det slutar väl med att de få varandra?

ANNE SOFIE.

Ja, efter många sorgliga förvecklingar.

BEATA.

Såå. Men nu är det nog säkrast, kära Amelie, att jag tar boken i förvar, tills dina volangerbli färdiga. Jag går nu in till mig och tar en liten lur, ty jag känner att min migrän är i antågande. Säg mig till, när pappa kommer, Anne Sofie!

Går med boken.

Scen 2.

AMELIE

skrattar.

Den faster Beata! Migränen tror jag inte mycket på. Jag kan hålla vad som helst om, att hon slukar Herman och Alexandra i stället för att sova. Och det är henne väl unt. Kärlekshistorier kan hon ju inte motstå.

ANNE SOFIE.

Men hon är rar, faster Beata! Tänk att hon har haft en kärlekshistoria själv!

AMELIE.

Och tänk, att hon har bott här på Glömsta hela sitt liv, bara någon gång då och då varit i Stockholm. När ni voro

där förra året, hade hon inte varit borta från Glömsta en enda gång sedan mamma dog och hon övertog hushållet.

ANNE SOFIE.

Det är elva år sedan. Ja, nog märktes det, att hon var litet gammaldags. Men det var ändå förtjusande i Stockholm. Du förstår, Carl Gustaf gjorde allt för att jag skulle få så roligt som möjligt.AMELIE.

Jag undrar om inte vår käre kusin Carl Gustaf roar sig en smuia för mycket. Men jag är så förfärligt nyfiken på postväskan. Det är väl rent löjligt, att ingen annan än pappa skall få öppna den. Att han skall bära nyckeln på sig!

ANNE SOFIE.

Varför är det löjligt? Det har han ju alltid gjort.

AMELIE.

Det är som om vi och faster voro småbarn eller brottslingar allesammans. Egentligen är pappa en tyrann.

ANNE SOFIE.

Men Amelie, sådana ord!

Scen 3.

THÉRÉSE kommer med ett fat kakor.

Nu är baket färdigt, flickor. Jag har gjort så många sockerkransar och pepparkakor att de kunna betäcka vägen ända härifrån till Stockholm. Vill ni smaka?

AMELIE.

Ja, faster säger ju att vi skola få så många visiter i Stockholm, att vi måste ha en massa tebröd med oss. Det värsta blir i alla fall, när vi själva måste gå på visiter.ANNE SOFIE.

Först måste vi gå till släkten och sedan till pappas forna umgänge. Ack, om dagen för resan vore bestämd ändå!

THÉRÉSE.

Ja, du som var i Stockholm förra vintern och blev uppvaktad av så många kavaljerer, du bara längtar dit igen. Men Amelie och jag — som fingo mässlingen, då vi skulle resa, och vackert fingo stanna hemma — vi äro allt litet rädda för allt det nya och märkvärdiga vi skola få uppleva.

AMELIE.

Inte är jag rädd, precis, livet där blir nog inte så mycket trevligare än här, om man skall vara lika kommenderad och ofri och inte alls få röra sig på egen hand. Jag tror jag helst ville stanna hemma.

THÉRÉSE.

Du är väl inte dum, Amelie. Hur skulle du kunna vara hemma? Vi skola ju resa allasammans, pappa och faster Beata och vi tre och Berglund och Lina och Kok-Mari. Vi skola stanna i två månader i Stockholm, säger pappa.

ANNE SOFIE.

Och kusin Carl Gustaf säger att han skall göra sitt bästa för att vi skola få riktigt förtjusande.AMELIE.

Då menar Carl Gustaf, förstås, för att d u skall få förtjusande. Thérése och mig är han bara nedlåtande emot. Om det inte vore för att han lovat be sin vän, magister Barck, skaffa mig tillträde till professor Geijers föreläsningar, så skulle jag inte fråga efter honom för en vitten mer.

ANNE SOFIE.

Jag hörde pappa och Carl Gustaf tala om denne Barck, när Carl Gustaf sist var här. Han har mycket avancerade åsikter, sade Carl Gustaf.

THÉRÉSE.

På vad sätt då?

ANNE SOFIE.

Det förstår inte lillan.

THÉRÉSE.

Jag är hela sexton år, så ni behöva inte behandla mig som ett lindebarn. Och pappa har lovat mig att jag skall få sjunga för själva Lindblad, om han finner min röst värd att ut^ bilda.

ANNE SOFIE.

Tyst; det kommer någon ridande.

THÉRÉSE.

Det är mansröster.

Springer fram till fönstret, öppnar det och tittar ut.

Amelie står bakom henne.

Vem är det?EN MANLIG RÖST.

Mjukaste tjänare, sötungar!

ANNE SOFIE drar de andra från fönstret.

Nej, nej, det passar sig inte!

BERGLUND slår upp dörrarna, anmäler.

Kammarjunkar von Porat, magister Barck! ANNE SOFIE.

Barck ...

Herrarna komma ridklädda med hattarna i handen.

CARL GUSTAF hastigt fram till flickorna.

Mina kära kusiner, tiden för en visit är kanske inte så lämpligt vald, men jag hoppas vi icke bli bortkörda för det.

Bugar för Anne Sofie.

ANNE SOFIE litet stelt.

Kusin Carl Gustaf är ju alltid välkommen här.

CARL GUSTAF.

Detta är min vän, magister Kondrad Barck, den vittbereste, lärde och beläste mannen, om vilken jag talat med er.

Barck bugar på avstånd.

Han och jag hava i det härliga vintervädret tagit oss en längre ridtur — vi behövde nämligen

2. — Meyerson, Bara flickor.restaurera oss en smula efter den sista veckans supéer och baler. Och så kommo vi att rida så långt, att våra hästar icke utan vila skulle kunna orka tillbaka till Stockholm. Jag upptäckte då, att vi icke voro mer än en halv mil eller så från det kära Glömsta och teslöt att söka tak över huvudet för mig och min vän hos mina kära släktingar.

THÉRÉSE.

Pappa är i Berga och säljer kalvar och kor, men han kommer hem i kväll.

AMELIE.

Och faster Beata tar sig en lur, det vill säga hon läser troligen Herman och Alexandra, en berättelse om hjärtats hemligheter.

CARL GUSTAF.

Hjärtats hemligheter skulle nog både min vän Barck och jag vilja lära oss förstå.

BERGLUND vid dörren.

Om herr kammarjunkaren och herr magistern skulle behaga justera toaletterna efter ritten, så står gröna gästrummet till disposition. Om jag-får den äran visa herrarna dit, skall jag sedan gå att underrätta mamsell Beata.

CARL GUSTAF.

Tack tack, min hederlige Berglund! Det är bra, jag hittar själv vägen till gröna gästrummet. Dröjnu en stund att anmäla oss hos mamsell Beata; låt henne få läsa sin roman i ro, så får jag göra min vän här bekant med mina kära kusiner!

BERGLUND.

Herr kammarjunkare — kapten ...

ANNE SOFIE.

Berglund, styr om att herrarna få en kopp te!

BERGLUND.

Det är redan gjort, mamsell Anne Sofie.

Står kvar vid dörren.

CARL GUSTAF.

Nå Kondrad, detta är min äldsta kusin, mamsell Anne Sofie Bandelin. Hon var redan förra vintern en liten tid i Stockholm, där hon genom sin fägring, sin grace och sitt milda kvinnliga väsen gjorde ett djupt intryck på...

ANNE SOFIE.

Men kusin då ...

CARL GUSTAF.

Jag vet åtminstone fyra unga kornetter, som hon lade för sina fötter, för att inte tala om hur jag själv räknar dagarna, tills hon åter kommer att lysa i societeten.

BARCK kysser Anne Sofies hand.

Tillåt mig att få uttrycka min glädje över att snart få se mamsell Anne Sofie i vår krets.ANNE SOFIE niger blygt.

Herr magistern är alltför artig.

CARL GUSTAF.

Och det här, vän Kondrad, är numro två, mamsell Amelie Bandelin, om vars gryende litterära talang jag redan talat med dig. Anstucken av mamsell Bremers idéer, längtar hon efter frihet och oberoende och drömmer om att vinna ryktbarhet genom sin gåspenna.

BARCK.

Mamsell Anne Sofie, jag bugar mig för den blivande skaldinnan, en ny Anna Maria Lenngren.

AMELIE.

Carl Gustaf har en talang att prata och göra av allting. Mina små försök äro gunås ingenting värda.

BARCK.

Säg inte det, att döma av en liten dikt Carl Gustaf visade mig häromdagen ...

AMELIE.

Men kusin, hur vågade du!

CARL GUSTAF.

Du har flera gånger uttalat din önskan att få se något av dina skaldestycken i tryck. Och för att göra dig en angenäm surpris, bad jag vännen Barck, som ju har förbindelser inom den litteräravärlden, att söka få den lilla dikt, du lät mig få skriva av, tryckt i Posttidningen.

AMELIE.

Nej, men hur kunde du? Du hade inte lov att tala om för någon, vem som skrivit poemet.

BARCK.

Förlåt honom, mamsell Ann Sofie. Han ville inte på några villkor förråda författarinnans namn, det var jag som gissade det. Jag hade ju redan förut med intresse erfarit, att Carl Gustafs unga kusin ägnade sig at författarskap. Och nu komma vi snart att få läsa er dikt i Posttidningen.

AMELIE.

Ä. det verkligen sant?

THÉRÉSE.

Amelie, nu blir du ryktbar.

CARL GUSTAF.

Jo jo men, ingen vet naturligtvis vem som är författaren. Men för Amelies ryktbarhet få vi inte glömma lilla Thérése. Här, min vän Kondrad, får jag föreställa dig för en blivande sångerska, min yngsta kusin, mamsell Thérése Bandelin. Naturen har begåvat henne med en icke oäven sångröst, och hon drömmer om att bli en ny Jenny Lind.

BARCK.

Det skall bli ett sant nöje att få höra mamsell Thérése sjunga.BERGLUND vid dörren.

Nu kommer kapten i alléen.

Går.

Alla flickorna rusa ut.

Pappa, pappa kommer!

CARL GUSTAF brådskande.

Vänta du här, Kondrad, medan jag går och hälsar på min gode morbror och förbereder honom! Flickorna måste stå i porten som tända ljus, när han kommer från sina utflykter, ser du.

Går ut.

Lina kommer från andra dörren med tekoppar på en bricka. Niger.

LINA.

Goddag.

BARCK

vårdslöst.

Goddag, lilla vännen.

Står med ryggen åt henne och betraktar en tavla. Lina dukar, skramlar till med porslinet. Då vänder han sig om och ser på henne.

Hör nu, lilla jungfrun, jag tycker jag har sett

henne förr.

LINA

sätter armarna i sidan.

Jo jo men.

BARCK.

Vad? Nej, men Evelina! Är det verkligen du?LINA.

Jaha, min bäste halvbror, det är verkligen jag. Jag visste inte, att du var återkommen till Sverige, men jag kände ögonblickligen igen dig, när du red in på gården.

BARCK.

Bror Fredrik skrev till mig förra vintern, att du icke längre var kvar i hans hem i Småland, men han nämnde ingenting om vart du tagit vägen.

LINA.

Det är nu ungefär ett år, sedan jag lämnade dem. Jag kunde inte längre stå ut med min kära svägerskas översitteri och snålhet, och för att slippa undan alla uppträden, så — rymde jag.

BARCK.

Du har alltid varit ett brushuvud, Evelina.

LINA.

Jag gömde mig en vecka hos ett bondfolk, sedan gick jag till fots eller åkte med foror, tills jag kom till Stockholm, och sedan dröjde det ej länge förrän jag blev engagerad av mamsell Beata Bandelin att vara kammarpiga åt hennes brorsdöttrar.

BARCK.

Du har alltid varit svag för äventyr, du.

LINA.

Tyst, någon kommer, förråd mig inte!

Sysslar med kopparna.

Mamsell Beata kommer, stannar strax innanför dör-ren, då hon ser Barck.BEATA.

Vad? Vem är nu detta?

BARCK

bugar.

Mitt namn är Barck, magister Kondrad Barck.

BEATA.

Och hur kommer det att jag finner min herre här i samspråk med kammarpigan, efter vad det tycks ?

BARCK.

Min nådiga mamsell, jag ville av lilla jungfrun blott göra mig underrättad om vägen till gröna gästrummet, dit jag fått tillåtelse gå för att göra toalett. Jag har nämligen jämte min vän Carl Gustaf von Porat varit ute på en ridtur, som kom att utsträckas alltför långt, så att vi måste rasta hästarna, och då förde Carl Gustaf mig hit. Själv har han alldeles nyss jämte de unga damerna skyndat att taga emot den hemkomne kapten Bandelin.

BEATA.

A, är kaptenen kommen?

Rusar ut.

BARCK.

Den kaptenen måtte ha satt sig i respekt.

LINA.

Jo, det vill jag lova. Han regerar med envälde. När han blir ond, ryter han så det hörs över helagodset. Men det är bäst jag försvinner, de komma nog strax.

BARCK.

A<\en jag måste träffa dig, höra mer om dig.

LINA.

Det är just ingenting att höra. Men när vi nu snart komma till Stockholm, få vi väl träffas.

Går.

Kapten Bandelin och Carl Gustaf von Porat komma, efter dem faster Beata och alla flickorna.

KAPTEN BANDELIN.

Nej, min kära Carl Gustaf. Det blir ingen hemfärd av om en timme inte. Äro ni nu engång här, släpper jag er inte så snart. Vi skola ha oss ett ordentligt parti kort och en grogg efter kvälls-varden. Nå, se där är magister Barck. Välkommen, välkommen! Det var tusan så bra, att herrarna gjorde den lilla avstickaren hit. Nu stanna ni över natten, förstås.

BARCK

bugande.

Herr kapten är alltför vänlig. Carl Gustaf har för mig berömt sin värderade morbrors gästfrihet. Det skall bli ett stort nöje.

KAPTENEN.

Nöjet är på min sida. Jag kan sannerligen behöva träffa ett par bildade karlar, jag som heladagen haft att göra med bara bondtölpar. Och här i huset finns det ju bara fruntimmer — inte en karl mer än jag.

THÉRÉSE.

Vad kallar pappa Berglund för då?

KAPTENEN.

Han är ingen karl, han är ett gammalt inventarium.

BEATA.

Ha affärerna gått bra, bäste Erik?

KAPTENEN.

Utmärkt. Så nu kan vi ge oss av till Stockholm vilken dag som helst. Äro ni resfärdiga?

BEATA.

O, nej, ännu ha vi inte toaletterna i ordning.

KAPTENEN

dundrar.

Har jag inte sagt att ni skulle vara klara i slutet av januari? 1 dag är det den 27. Är det inte slutet? Vad?

CARL GUSTAF.

Det är ju ännu fyra dagar kvar, bäste morbror.

BEATA.

Sy-Augusta och kammarpigan få väl sitta uppe ett par nätter då, om allt skall hinnas.AMELIE.

O, nej faster, det få de inte göra, det vore synd om dem.

BARCK.

Mamsell Amelie har ett varmt hjärta för de underordnade, hör jag.

KAPTENEN.

Ja, hon har fått i sig en hel del demokratiska och humanistiska idéer a la mamsell Bremer.

BARCK.

Ja, därute i världen jäser det av demokrati. Broderskap, jämlikhet! ropas det ånyo överallt.

KAPTENEN.

Inte mig emot för resten. Människa som människa. Kryperi för adel och förnämiteter är min fasa. Men hur som helst. Den första februari vill jag vara i Stockholm, ni ma ha era baltrasoi färdiga eller ej. Och därmed basta.

BEATA.

Ja, söta Erik, vi skola försöka.

KAPTENEN.

Söta och försöka. Det blir som jag sagt. Och nu går jag och snyggar mig litet.

ANNE SOFIE.

Tebordet är färdigt. Vi tänkte herrarna behövde något varmt.KAPTENEN.

Te ... Vad säga herrarna om sånt slisk?

CARL GUSTAF.

I damsällskap smakar te alltid förträffligt. Och med tant Beatas goda kakor till.

THÉRÉSE.

De här har jag bakat, kusin.

CARL GUSTAF kysser på fingret åt henne.

De äro nog lika söta som du själv.

AMELIE har stått och talat med Barck.

Tycker magistern om te?

BARCK.

Jag föredrar te framför starkare drycker. På kontinenten är det mycket modernt med små tesällskap.

KAPTENEN.

Ja, om tio minuter ta vi teet då, så lovar jag att ni vid kvällsvarden skola få en rejäl sup som motgift. Herrarna skulle ju också göra toalett, sade Berglund.

Går.

CARL GUSTAF.

Ja, vi skulle till gröna gästrummet. Kom vän Kondrad, om du kan slita dig ifrån vår blåstrumpa.BARCK.

Jag kommer.

I det han går ut.

Ja, mamsell Amelie, jag tycker som mamsell, att Tegnérs Axel är ett storslaget kärleksepos. Au revoir!

BEATA ordnar vid tebordet.

Thérése, du kan hämta syltad ingefära! Och du Anne Sofie, som är äldst, serverar teet.

THÉRÉSE.

Det är ju jag, som har veckan.

BEATA.

Men det ser bäst ut, att äldsta dottern gör les honneurs. Och så Thérése, säg till att vi ta köttbullar och brynt potatis till kvällsvard i stället för pannkaka!

ANNE SOFIE.

Men faster, du vet ju att kusin Carl Gustaf tycker så mycket om tunna pannkakor med krus-bärssylt.

BEATA.

Det går nog inte an att bjuda magister Barck på pannkakor.

AMELIE.

Magistern, som är så lärd, frågar väl inte så mycket efter — vad han far till mat.BEATA.

Var inte så säker på det. Sådana där lärda och beresta herrar kunna vara riktiga gourmander. Men vi kunna ju för en gångs skull ta både köttbullar och pannkakor.

THÉRÉSE.

Utmärkt, faster.

Går.

BEATA.

Du Amelie kan gå och säga till att Berglund tar in teet precis, när herrarna komma. Den snärtan Lina har inte i salongen att göra. Kan du tänka dig, att när jag kom från mitt rum nyss, stod hon här och gjorde sig söt för magister Barck.

AMELIE.

Hon skulle bara våga!

Går.

ANNE SOFIE.

Faster, tycker du inte att magister Barck gör ett bra gott intryck?

BEATA.

Om den saken kan jag inte yttra mig än. Men jag måste se till att herrarnas lakan bli värmda.

Går.ANNE SOFIE går till spegeln, slätar håret, viker ihop volanger, som ligga kvar. För sig.

Tänk att Carl Gustaf kom ändå som han lovade! Jag trodde då inte vi skulle få träffas förrän i Stockholm.

CARL GUSTAF

kommer sakta in bakom henne, tar henne om livet.

ANNE SOFIE.

Men kusin då!

CARL GUSTAF.

Du vet inte hur jag fröjdar mig åt att snart kunna få se dig varje dag, lilla kusin.

ANNE SOFIE.

Är det verkligen sant? Jag vet aldrig om jag kan våga tro Carl Gustaf.

CARL GUSTAF.

Höll jag inte mitt löfte att komma snart igen ?

ANNE SOFIE.

Det gjorde kusin verkligen, men ...

CARL GUSTAF.

Säg nu att du är glad att jag kom!

ANNE SOFIE.

Vi tycker alltid det är roligt, när det kommer främmande.'CARL GUSTAF.

Men jag är väl inte främmande!

Vill ta hennes hand.

ANNE SOFIE.

Pappa 'kommer ...

KAPTEN BANDELIN kommer, gnuggar händerna.

Det är rasande skönt att vara hemma igen! Ja, ja, Carl Gustaf, du har min tillåtelse att slå dig ut för Anne Sofie. Gå på bara! Men tänk dig väl för min stumpa, innan du säger ja.

ANNE SOFIE generad.

Pappa pratar.

Thérése, följd av Berglund med tekannor, efter dem mamsell Beata, från andra sidan Amelie och Barck samspråkande.

KAPTENEN.

Såå, de två lärda ha funnit varandra! Vad säger magistern om ett aderton ars fruntimmer, som studerar historia och skriver vers?

BARCK.

Jag gratulerar kapten Bandelin till en så begåvad dotter.

ANNE SOFIE.

Varen så goda, jag har serverat teet nu!

De slå sig ner.BEATA.

Att skriva vers är förstås. en talang, som man varken kan ge sig eller ta sig. Men ett ungt fruntimmer bör dock först odla talangen att sköta ett hem väl.

CARL GUSTAF.

Ja, hur är det fru Lenngren säger?

Deklamerar med patos:

Lyd Betty, lyd bestämmelsen, sök ej att mannabragder vinna, och känn din värdighet, min vän, i äran av att vara kvinna!

Med läsning öd ej tiden bort, vårt kön så föga det behöver, och skall du läsa, gör det kort, att såsen ej må fräsa över!

ANNE SOFIE.

Carl Gustaf kan alltid så mycket poesi utantill.

CARL GUSTAF.

Minns du hur fru Lenngren senare i dikten, ger sin kära dotter det visa rådet:

Den make, som dig blir beskärd, märk denna stora hemligheten, var huld, om han är huldhet värd, om ej, så var det i förtreten!

ANNE SOFIE.

Vad menar hon med det?

KAPTENEN

skrattar.

Hon kan mena mycket, hon.

BEATA.

Fru Lenngren är ofta ekivok.

AMELIE.

Hon är spirituell. Ack, den som kunde dikta som hon, ändå!

BARCK.

Mamsell Amelie, jag får väl se några flera av mamsells skaldeförsök?

AMELIE.

Jag tror inte jag törs visa dem. Magistern är så lärd, så kritisk.

BARCK.

Men jag kunde kanske ge mamsell Amelie några goda råd.

CARL GUSTAF.

När du nu snart kommer till Stockholm, kusin Amelie, kan du gärna taga vännen Kondrad till din litteräre mentor.

AMELIE.

Om jag nu bara tordes.THÉRÉSE kommer med postväskan.

Posten har kommit för länge sedan, pappa.

KAPTENEN.

För böveln! Vi ha ju glömt posten.

öppnar väskan.

ANNE SOFIE.

Är det något till mig, söta far?

KAPTENEN.

Vi få gå i ordning med frågorna.

Ropar.

Brev till mamsell Beata Bandelin.

öppnar och läser i det.

Från syster Sofie, ser jag. Tala om för mig om där står något annat än om mat och pigor och vävar och moder!

Ropar.

Brev till mamsell Anne Sofie Bandelin, vapen

i sigillet.

ANNE SOFIE ivrigt.

Från Eva Sparre — å, får jag öppna det själv, söta far!

KAPTENEN kastar brevet till henne.

Jawohl! Skvaller från societeten, förmodar jag och små söta hemligheter om hennes tycken. Mense här ha vi ett konvolut till mamsell Amelie Bandelin.

Öppnar det.

Ett nummer av Post och Inrikes tidning. Vem skickar dig den?

Ser på omslaget.

Den pikturen känner jag inte igen.

AMELIE tar konvolutet.

Inte jag heller, söta iar.

KAPTENEN vecklar upp tidningen och läser i den.

Vad kan det stå här för märkvärdigt? A, en dikt är förstruken med blått. »Varför?» heter den. Den få vi väl be magistern läsa högt.

BARCK.

Med största nöje.

AMELIE.

O, jag sjunker i jorden, om magistern läser. BARCK.

Vill mamsell Amelie hellre läsa sin dikt själv?

KAPTENEN.

Sin? Vad, vad vill det här säga?

ANNE SOFIE och THÉRÉSE.

Det är Amelie, som har författat dikten.CARL GUSTAF.

Morbror kan vara stolt över blåstrumpan. Det vill säga ri å g o t det, ätt få en dikt tryckt i Posttidningen.

BEATA.

Himmel, har det gått så långt? Står ditt namn där?

AMELIE.

Det var Carl Gustaf, som skrev av poemet, han tog det nästan med våld. Jag visste inte att det blev tryckt.

BARCK.

Och det är genom min förmedling, som poemet har kommit in i Posttidningen. Det står bara ett A som pseudonym, och jag kan försäkra att inte ens redaktionen har en aning om vem författarinnan är.

AMELIE.

Versen ser underlig ut i tryck.

KAPTENEN.

Nå, få vi höra den?

BARCK.

Med mamsell Amelies tillåtelse läser jag.

Läser med patos.VARFÖR?

Varför skall det ständigt heta: ni behöva intet veta.

Flickor ha ej kunskap nödig, den för dem är överflödig.

Varför få vi icke strida — mannens like vid hans sida?

Varför ledas våra öden ifrån födelsen till döden?

Varför skola männen vara våra herrar? Om vi bara finge våra krafter pröva, tjäna själv vad vi behöva,

då vi skulle lycka vinna, livets mål och mening finna, ej beroende och svaga ständigt tråna, ängslas, klaga.

CARL 'GUSTAF applåderar.

Bravo, bravo, mamsell Bremers lärjunge! BEATA.

Den mamsellen har skrivit flera intressanta berättelser, men nu har hon blivit galen med sin kvinnoemancipation.KAPTENEN.

Jaja, dig, Amelie, den dikten var just en skön själs bekännelse! Men hon har allt talang ändå. Vad säger magistern?

BARCK.

Man kan inte annat än förvåna sig över de formfulländade stroferna. Detta är ju icke egentligen en lyrisk dikt, ej heller vill jag kalla den didaktisk — lärodikt — Men ett lyriskt-tenden-tiöst poem ville jag kalla det lilla stycket.

AMELIE.

Lyriskt-tendentiöst. Ja, jag tror jag förstår hur magistern menar.

De fortsätta att samtala tyst.

ANNE SOFIE med sitt brev, som Iion läst i.

Eva Sparre bjuder Amelie och mig på bal och supé på Brunkebergs hotell den tionde februari, det skall bli förtjusande. Grevinnan skall skriva och invitera pappa och faster, säger hon.

THÉRÉSE.

Blir inte jag bjuden ?

CARL GUSTAF.

Lillan får ju inte vara med på några baler i vinter.

BEATA.

Du vet ju att jag skall föra ut Amelie i år.KAPTENEN.

Du får vänta till nästa år, min unge. Då hoppas jag att åtminstone en av dina systrar funnit den rätte.

ANNE SOFIE.

Pappa då!

AMELIE på samma gång.

Så pappa säger!

KAPTENEN.

Ja, det är väl inte skäl att vi börja vårt parti förrän efter kvällsvarden. Så du kan gärna sjunga en bit för oss, Thérése.

THÉRÉSE.

Snälla pappa, slipper jag? Jag är så rädd för magistern.

KAPTENEN.

Magistern är nog inte farlig. Sjung du bara! Jag vill det.

THÉRÉSE.

Magistern har väl hört alla möjliga stora sångerskor i utlandet, och jag har bara sjungit för vår klockare.

BARCK.

Kära lilla mamsell Thérése, jag älskar natursång mest av allt. Och visst har jag hört utländskasångerskor, men ingen av dem gick upp mot vår Jenny Lind. Henne hörde jag i London.

ANNE SOFIE.

Den som vore lycklig nog att en gång få höra henne, men hon kommer visst aldrig hem till Sverige mer.

BEATA.

Att höra henne, det var som att lyftas upp över jorden till himmelska sfärer.

KAPTENEN.

Fullt så himmelskt blir det nog inte att höra dig, Thérése! Men gå på nu!

ANNE SOFIE drar Thérése till pianot.

Kom nu, Tesan lilla, jag skall ackompanjera dig.

CARL GUSTAF öppnar klaveret.

Och jag skall vända noterna. Du tar väl en av Geijers sånger?

BARCK till Amelie.

Ja, mamsell Amelie, det lovar jag, att om professor Geijer håller någon föreläsning i Stockholm, som det talas om att han kanske skall göra, så skall jag skaffa er tillträde dit.AMELIE.

O, tack tack!

Thérése sjunger en av Geijers sånger. När hon slutat, applådera herrarna. I detsamma öppnar Berglund dörrarna och anmäler:

BERGLUND.

Supén är serverad, herr kapten.

KAPTENEN.

Om herrarna vilja hålla till godo med vår enkla vardagskost, så varen så goda.

Bjuder mamsell Beata armen.

Så tåga vi ut.

Går före.

BARCK.

Får jag den äran mamsell Amelie?

De gå ut arm i arm.

CARL GUSTAF bugar för Anne Sofie.

Får jag bjuda kusin min arm.

Hon tar den, han trycker den hårt intill sig, vänder sig därpå till Thérése och bjuder henne den andra armen.

Och lilla kusin tar väl min andra arm.

BERGLUND

i det han stänger dörren, som han hållit öppen.

Det borde ha varit en kavaljer till, så hade var och en fått sin.

Ridå.

ANDRA AKTEN.

FÖRSTA TABLÅN.

Scen 1.

En salong i familjen Bandelins tillfälliga bostad i Stockholm. Amelie sitter och läser ett brev, gråter. Anne Sofie — med papiljotter i håret — kommer in.

ANNE SOFIE.

Men sitter du här, Amelie, vi måste ju kläda oss till balen.

AMELIE med bortvänt ansikte.

Jag tänker inte gå med.

ANNE SOFIE förskräckt.

Men Amelie, vad har hänt? Du gråter ju. Vad är det?

AMELIE söker gömma brevet.

Jag gråter visst inte. Jag har huvudvärk, och jag dansar så illa.

ANNE SOFIE.

Det gör du visst inte. Vad skulle pappa och faster säga, om du inte ginge med. Du får noginte stanna hemma. Och vad skulle magister Barck säga, han har ju redan bjudit upp dig till både vals och kadrilj.

AMELIE.

Han får säga vad han vill.

Gråter.

ANNE SOFIE.

Men Amelie lilla, vad är det? Har jag tagit fel? Jag var så säker på att du och magistern voro mycket intagna i varandra.

AMELIE.

Han är en bedragare.

ANNE SOFIE.

Det kan jag aldrig tro, han förefaller att vara en så respektabel man, och Carl Gustaf säger...

AMELIE.

Respektabel, säger du.

Tar fram brevet.

Läs det här då! Jag fann det på golvet i vår kammare, då Lina varit där och eldat.

ANNE SOFIE

läser högt.

»Goda Evelina» — heter hon Evelina ? — »Det har varit mig omöjligt att bevilja dig ett möte denna vecka, men nu måste du snart komma till mig, så jag får höra mer om dina öden. Du måste i allafall fortast möjligt lämna Bandelins. Du förstår nog, att vårt förhållande till varandra hindrar mig att, så ivrigt jag ville det, uppvakta mamsell Amelie, för vilken — jag säger dig det i förtroende — jag fattat ett livligt intresse. Det är ju nu ordnat för dig, så att du ej behöver ha tjänst. Din tillgivne Kondrad.»

Men Amelie, hur kan du veta att Barck har skrivit detta?

AMELIE.

Som om jag inte skulle känna igen hans handstil bland hundra. D i n Kondrad står det.

Snyftar.

ANNE SOFIE.

Gråt inte för all del. Du får röda ögon till balen. Så förskräckligt!

AMELIE.

Han ber henne komma till honom. Tänk om han kysser henne!

ANNE SOFIE.

Så förfärligt! Lina borde inte få vara här i huset en timme till. Jag går genast till faster Beata.

AMELIE.

Nej, nej! Jag vill inte att faster och pappa skola veta något. Han skriver ju att hon måste flytta.

ANNE SOFIE.

Men vad skola vi göra då?AMELIE.

Göra?

Gömmer ansiktet vid Anne Sofies axel.

Jag håller så mycket av honom.

ANNE SOFIE.

Jag vet det, söta Amelie.

BERGLUND kommer med en bukett rosor och en biljett.

Till mamsell Amelie från magistern.

Till Anne Sofie.

Lilla mamsell Anne Sofie får nog en blomsterkvast, hon också, från s i n beundrare.

AMELIE

lägger blommorna på bordet och vänder biljetten mellan fingrarna.

Berglund! — Säg, äro alla män så rysligt

— så rysligt lättsinniga?

BERGLUND.

Å, mamsell Amelie — så hon kan fråga?

AMELIE.

Finns det någon enda, man kan lita på?

BERGLUND.

Jo då, och den som skickar så här fina blommor kan mamsell lita så säkert på så.

Går.AMELIE river upp biljetten, läser.

ANNE SOFIE.

Vad skriver han?

AMELIE.

Han bara ber mig ta emot blommorna och så o, Anne Sofie han säger...

ANNE SOFIE.

Vad då Amelie?

AMELIE.

Att han har drömt om mig i natt.

Stoppar biljetten i barmen.

BEATA

kommer i penjoar och underkjol.

Flickor, flickor, ni måste börja kläda er nu, klockan är mycket.

ANNE SOFIE.

Vi komma nu, faster lilla.

BEATA.

Sitter min chinjong riktigt?

ANNE SOFIE.

Ja, den sitter bra.

BEATA.

Du får hjälpa mig att fästa den nya negligén, Anne Sofie. Men Amelie ser blek ut. Har du balfeber, det är ju första gången du skall i så stort sällskap?AMELIE, jag har huvudvärk.

BEATA.

Det är bara spänningen före balen. Det går över, bara det börjar, barn. A, jag minns min egen första bal, det var som en dröm.

Får se blommorna.

Se, en så vacker bukett rosor! Vem är den ifrån?

ANNE SOFIE.

Magister Barck har skickat den till Amelie.

BEATA.

Han slår riktigt på stort, tror jag, och vår lilla Amelie tycks ha slagit an på den lärde magistern. Sätt blommorna i vatten, sa de halla sig friska. Och kom nu!

AMELIE.

Ja, faster.

Tar buketten, som Iion oförmärkt trycker till sina läppar, och följer de andra ut.

Scen 2.

KAPTEN BANDELIN kommer i frack och ordnar.

Berglund! Berglund! Nå här finns då en ordentlig spegel.

Går fram till spegeln och vänder sig. Berglund kommer. Hur sitter fracken, Berglund?BERGLUND.

Utmärkt. Alldeles som gjuten, herr kapten. Och figuren är alldeles som gjuten, den också.

KAPTENEN.

Säger du det, din filur. Sitter halsduken bra och ordnarna? Inte för högt?

BERGLUND.

Herr kapten är så fin som en kammarduksnål

— alldeles som förr i världen. Skada bara att inte uniformen kan få komma på.

KAPTENEN.

Nej, den är gammalmodig. Det är ju längesedan jag tog avsked nu. Men jag skäms inte för mig civilklädd heller. Jag kan tala om att kvinnfolken titta efter mig på Drottninggatan, när vi promenera där om förmiddagen.

BERGLUND.

Det tar sig också ståtligt ut, när herr kapten spatserar med sina tre vackra döttrar.

KAPTENEN.

Ta mig böveln, om jag inte hellre vill ha en pojke att visa fram än tre flickor. Ja, hade min pojke fått leva, så hade han nu varit — låt mig se — Anne Sofie är 19 år — ja, han hade väl varit nära 21 år. Antagligen underlöjtnant vid detta laget.

4. — Meyerson, Bara flickor.BERGLUND.

En hård prövning var det, att den förstfödde skulle dö efter några timmar bara. Det var en svår natt — jag minns den så väl — doktorn och kloka gumman och nöddop, och salig frun så sjuk.

KAPTENEN.

Då trodde man förstås, att det skulle bli flera pojkar. Men min salig hustru hade sedan inte vett att skänka mig någon mera son. Och när man nu har bara flickor — ja, då är det ju bra att de 5nte äro så oävna. Men hör efter om fruntimren inte äro färdiga snart!

BERGLUND.

Jag skall höra till. Men det är god tid, hyrvagnen kommer först om en halvtimme.

Går, möter i dörren Thérése.

Lilla mamsell Thérése får inte gå på balen, hon.

Sccn 3.

THÉRÉSE.

Nej, har Berglund någonsin hört något så tokigt som att jag är för ung för att gå på bal?

BERGLUND.

För ung för att gå på bal. Nej sannerligen om jag hört något så uppåt väggarna. Då skulle jag hellre vilja säga att somliga som skola dit äro för gamla. Men hennes tur kommer snart, lilla mamsell Thérése.

Går.Scen 4.

KAPTENEN.

Lita på det, min stumpa, din tur kommer också. Låt oss först se till att få dina systrar bortgifta.

THÉRÉSE.

Nå, det måtte väl snart vara gjort. Anne Sofie skal! väl ha Carl Gustaf och Amelie kan ju taga magister Barck.

KAPTENEN.

Kan taga... säger du, hon skall väl inte fria själv heller, hur emanciperad hon än inbillar sig vara.

Scen 5.

BERGLUND

öppnar dörren.

Kammarjunkar von Porat.

CARL GUSTAF

högtidsklädd med en bukett i vardera handen.

God afton min vördade morbror. Äro de unga baldrottningarna redo ? Mjukaste tjänare, lilla kusin Thérése.

KAPTENEN.

Nej, ser man på! Kammarjunkaren med två blomsterkvastar.

THÉRÉSE.

Och Amelie som redan har fått rosor från magister Barck.CARL GUSTAF.

Verkligen. Jag trodde annars inte att rnin lärde vän förstod sig på att vara så chevaleresk. Nå, då ger jag den ena buketten åt tant Beata.

KAPTENEN.

Gör du det, min gosse, hon blir högst charmerad. Men äro de då inte färdiga snart? Jag skall minsann ...

Går.

Scen 6.

CARL GUSTAF.

Hör du, Thérése, du! Kan du säga mig en sak?

THÉRÉSE.

Vad då, kusin?

CARL GUSTAF.

Jo, den där kammarpigan ni ha — vad är hon egentligen för en person?

THÉRÉSE.

Vad menar Carl Gustaf?

CARL GUSTAF.

Är hon en riktig piga?

THÉRÉSE.

Ja, det tror jag visst, men hon är en ovanligt proper och duglig person, säger faster.CARL GUSTAF.

Mig förefaller hon något misstänkt. När jag i förmiddags skulle gå upp till vännen Barck, kom hon ner för trappan där i huset.

THÉRÉSE.

Vad säger Carl Gustaf?

CARL GUSTAF.

Hon kunde ju, förstås, ha varit med någon biljet-doux från kusin Amelie eller snarare lämnat något poem, som vännen Kondrad skulle läsa. Men hennes klädsel var så föga lik en piga, att jag frapperades av den.

THÉRÉSE.

Så besynnerligt! Hon hade bett om ledigt för att gå och besöka en bror, som hon ej träffat på flera år. Men kanske han bodde där i huset.

CARL GUSTAF.

Det är ju mycket möjligt.

För sig.

Fast bröder och kusiner är det visst alltid, när pigorna ha små äventyr.

Scen 7.

KAPTENEN

kommer ledande Anne Sofie i ena handen och Amelie i den andra.

Nå, kusin kammarjunkare, vad tycks om de unga mamsellerna Bandelin?CARL GUSTAF.

bugande.

Två förtjusande uppenbarelser. Anne Sofie, tag dessa blommor av din alltid ödmjuke slav och glöm icke att valsen, kadriljen och kottiljongen äro mina! Amelie, jag ser att du redan från en annan beundrare har mottagit en långt elegantare bukett än den jag kunnat prestera. Tillåter du då, att jag överlämnar mina anspråkslösa blommor åt tant Beata ?

Räcker blommorna till Beata, som nigande tar emot dem.

Min vördade tant, får jag den äran ?

BEATA.

Jag tackar allra ödmjukast. Ja, magistern har skickat Amelie de härliga rosorna. Du måste bära dem ledigt i handen, barn.

AMELIE.

Men hur skall jag kunna hålla dem, när jag dansar?

CARL GUSTAF.

Det skall jag visa dig. Spela en vals, Thérése!

AMELIE.

Ja, men...

Thér&se spelar vals, Carl Gustaf dansar med Amelie, han håller buketten.

AMELIE

då de dansat ett par varv och stanna.

Vad kusin för bra. Med kusin är det inte svårt att hålla takten. Om jag nu bara vore alldeles säker på fjärde turen i fransäsen.CARL GUSTAF.

Kom så övar vi den. Spela fransäs, Thérése, fjärde turen! Morbror dansar med Amelie och jag med Anne Sofie.

BEATA.

För all del akta era klänningar, flickor!

KAPTENEN.

Nå så låt gå!

Bugar för Amelie.

De dansa fransäs, under tiden kommer Berglund i dörren, står och ser på. Efter honom kommer Lina med kappor.

BERGLUND då dansen är slut.

Herr kapten, vagnarna är här.

KAPTENEN.

Vagnarna? Är det flera än en?

BEATA.

Käre Erik, vi kunna omöjligt åka tre fruntimmer i en vagn för krinolinernas skull, ser du, så Carl Gustaf har beställt sin vagn hit.

KAPTENEN.

Nå, det var ju omtänksamt, men låt oss nu ge oss i väg en gäng.

Till Thérése.

Adjö min stumpa! Jag skall gömma en bit konfekt åt dig.

Berglund hjälper Beata, Lina Amelie och Carl Gustaf Anne Sofie med kappan.THÉRÉSE.

Jag är väl ingen barnunge heller.

BEATA.

Gå och lägg dig tidigt, Thérése, och se till att alla lampor äro ordentligt släckta.

THÉRÉSE.

Ja, faster.

ANNE SOFIE.

Adjö, lilla Thérése. Vad jag önskar att du finge vara med.

CARL GUSTAF.

Nästa år, min sötunge, är det din tur.

AMELIE.

Du kunde gärna fått gå i mitt ställe, du Tesan.

THÉRÉSE.

Det menar inte Amelie. Ja, roa er nu bra, flickor och lova väcka mig, när ni komma hem.

AMELIE i det dc gå.

Ja, om man kan få dig vaken, det är ingen lätt sak.

THÉRÉSE

går till fönstret och öppnar en liten ruta samt ser ut men stänger den strax igen.

Man kan ju ingenting se, vet jag, men jag undrar om Carl Gustaf och Anne Sofie åka tillsammans.LINA kommer igen.

Nu ha de farit, mamsell Thérése. Kaptenen och båda de unga mamsellerna i första vagnen och mamsell Beata, konvojerad av kammarjun-karen, i den andra. Måtte nu inte klänningarna bli skrynkliga, men mamsellerna skulle inte få sitta riktigt, sade mamsell Beata, utan halvstå i vagnen.

THÉRÉSE.

Nå det går an att det inte är långt till Brunkebergs torg. Tycker inte Lina att de voro söta i sina balklänningar?

LINA.

Jo, i synnerhet mamsell Anne Sofie. Men hur är det fatt med mamsell Amelie, månn tro? Hon var så otålig, när jag hjälpte henne med klänningen, ja, riktigt stygg emot mig. Och flera gånger sade hon att hon ingen lust hade att gå på balen.

THÉRÉSE.

Hon är väl kär, kan jag tro, och då är det väl inte alltid så gott att vara vid jämnt lynne. Efter vad det står i romanerna åtminstone. Men nu måste vi skynda oss, vi skulle ju gå ut och försöka få se något av ståten. Lina sade ju att det inte brukar vara svårt att komma in i vestibulen på Brunkebergs hotell, och att det är fönster till salen där.LINA.

Jo, men jag törs inte föra mamsell Thérése dit, om vi inte som jag föreslog, förkläda oss till gossar. Jag har lämpliga kläder, som jag lånat av min bror.

THÉRÉSE.

O, så bra, skynda sig, Lina, och låt oss prova dem.

De gå.

Ett par minuter senare kommer Berglund in, gäspar, tar en tidning, slår sig ner i en stol.

BERGLUND för sig.

Klockan två var det hämtning. Det betyder kanske tre eller fyra, åtminstone var det så här i Stockholm förr i världen, när kapten och mamsell Beata voro unga.

Läser, gäspar, somnar.

THÉRÉSE

klädd till gosse, följd av Lina, likaledes förklädd.

Jag måste spegla mig i stora trymån.

Får se Berglund, skriker till, ser att han sover, drar sig halvvägs ut genom dörren.

Lina, Berglund är redan här.

LINA.

Och portnyckeln har han inte hängt på kroken, den sticker upp ur hans ficka. Hur skola vi kunna ta den?r

THÉRÉSE.

Jag skall ta den, men tänk om han vaknar.

Smyger sig närmare. Berglund mumlar i sömnen. Thérése tar portnyckeln, de spegla sig i trymån ocb smyga sig ut.

BERGLUND i sömnen, i det ridån går ned.

Precis klockan två, herr kapten.

Ridå.

ANDRA TABLÅN.

Berglund vaknar i sin stol, gnuggar ögonen. Det bultar på porten.

BERGLUND.

Det är någon som bultar — vad kan klockan vara? Å, bara tio. Nu bultar det igen.

Går och öppnar fönsterrutan.

Vem är därnere? Vad, kammarjunkarn! kommer genast. Men var har jag portnyckeln?

Letar i fickorna, på bordet, på golvet.

Nog hade jag den med mig in. Jag är säker på att jag lade den i fickan.

Det bultar.

Ja, jag kommer. Nå, det finns ju en nyckel till, kapten brukar aldrig ta sin med, när jag skall hämta.

Går ut, kommer strax därpå igenom rummet, bärande en nyckel.Det var då för väl den låg i nattduksbords-

lådan, det är bara jag som vet om det.

Strax därpå kommer Berglund igen, öppnande dörren för Carl Gustaf, som stöder Anne Sofie och för henne till söffan.

CARL GUSTAF.

Jag trodde nästan vi skulle få stå på gatan hela natten.

BERGLUND.

Ursäkta, bästa kammarjunkarn, jag hade slumrat till litet och så visste jag inte strax var jag hade lagt portnyckeln. Så förfärligt ledsamt att mamsell Anne Sofie vrickat sin fot! Vad skall vi nu ta oss till?

ANNE SOFIE.

Det är nog inte så farligt, för jag kan stödja litet på den. Men det gör ont. Om Berglund hämtade Lina, vore bra.

BERGLUND.

Skall jag väcka mamsell Thérése?

ANNE SOFIE.

Ånej, låt henne sova, Lina kan nog hjälpa mig.

Berglund går.

CARL GUSTAF.

Min egen lilla Anne Sofie, har du svåra smärtor? Låt mig ta av den lilla skon.

Faller på knä vid soffan.ANNE SOFIE.

Det gör nog Lina. Aj, aj vad det värker T

CARL GUSTAF.

Ju förr skon kommer av, dess bättre.

Tar en pennkniv ur fickan.

Nu sprättar jag upp den ett stycke.

Drar av skon.

Så där ja! Den stackars lilla foten.

Kysser den.

ANNE SOFIE.

Låt bli! Det känns gudomligt att skon kom av.

CARL GUSTAF.

Vi skola ta av strumpan också, du måste ha kylande omslag.

ANNE SOFIE.

Nej, du får inte, Lina kommer ju.

CARL GUSTAF.

Jag borde hämta is.

Reser sig.

ANNE SOFIE.

Det kan ju Berglund göra. Kusin måste gå tillbaka till balen nu.

.CARL GUSTAF.

Måste jag? Kan jag inte få stanna, tills jag är viss om att foten blir väl omskött?ANNE SOFIE.

Men om de sakna Carl Gustaf på balen, om de märka att vi båda äro borta.

CARL GUSTAF.

Än sen då?

ANNE SOFIE.

Ingen vet ju av att jag vrickat foten. Vad skall folk tro?

CARL GUSTAF.

De tro väl att jag enleverat kusin.

ANNE SOFIE gråtfärdig.

O, nej kusin!

CARL GUSTAF.

Det har jag ju på sätt och vis gjort. Kusin var så rädd att väcka uppmärksamhet på balen, ville bara hem, hem, efter den där halkningen. Vad var då naturligare än att ta första bästa släde och föra kusin hem?

ANNE SOFIE.

Foten gjorde så förfärligt ont, att jag inte tänkte alls, inte visste vad jag sade. Vi borde väl inte ha rest utan att säga till faster Beata. Hon saknar oss bestämt.

CARL GUSTAF.

Jag tänkte nog på att varsko tant Beata, men hon satt inbegripen i samtal med själva värdinnan och flera damer.ANNE SOFIE.

Ja, hon kunde ju inte ha följt med hem och lämnat Amelie ensam.

CARL GUSTAF.

Lilla Amelie hade jag sett försvinna in i blomsterrummet med vännen Barck, de sågo så allvarsamma ut som likbjudare. Och morbror kapten satt en trappa högre upp och spelade kort, honom tordes jag inte störa. Jag kunde ju heller inte lämna Anne Sofie.

ANNE SOFIE.

Nej, det kunde ju kusin inte.

CARL GUSTAF.

Lilla kusin var så blek att det skar mig i hjärtat. En vaktmästare skaffade släden, en annan ytterkläderna, och så bar jag Anne Sofie ut och körde hit hem.

ANNE 'SOFIE.

Bar Carl Gustaf mig riktigt?

CARL GUSTAF.

Lilla kusin måtte ha svimmat av, som inte märkte det. Kusin lutade sitt kära lilla huvud mot mitt bröst, så det hördes nog hur mitt hjärta klappade av oro och glädje. Hade det inte varit för de många skådelystna, som stodo i vestibulen, som alltid vid större tillställningar på värdshus, så hade jag bestämt tryckt en kyss på den lilla söta munnen.Kusin då!

CARL GUSTAF.

Jag gjorde det inte, Anne Sofie. Jag ville hellre vänta, tills kyssen gavs mig frivilligt. Skulle det inte kunna ske nu?

Breder ut armarna mot henne.

Skulle du inte kunna besluta dig för att bli min?

ANNE SOFIE.

O, Carl Gustaf, jag ä r ju din.

De omfamna varandra.

Berglund öppnar dörren, stänger den igen.

CARL GUSTAF.

Om du bara visste, min egen flicka, hur ofta jag velat tala ut, men ibland har du varit så kall och främmande.

ANNE SOFIE.

Om du bara visste hur jag längtat att du skulle tala, hur ofta jag gråtit, för att jag inte visste om du höll av mig på allvar. — O, min fot!

CARL GUSTAF springer upp.

Var i all världen håller Berglund hus? och kammarpigan sen, de skola väl passa pål Går till dörren, ropar Berglund.BERGLUND..

Jag är här herr kammarjunkarn, tordes bara inte störa, hm hm. — Men Lina finns inte hemma och inte mamsell Thérése heller.

ANNE SOFIE.

Vad säger Berglund? Var kunna de vara?

BERGLUND.

Detta övergår mitt förstånd. Vart skulle mamsell Thérése gå så sent?

CARL GUSTAF.

Om det hade varit Amelie. Men att lilla Thérése ger sig ut på äventyr. Den där kammarpigan har förut förefallit mig litet misstänkt. Men mamsell Anne Sofie måste ha kylande kompresser på foten. Kan Berglund skaffa is?

ANNE SOFIE.

Det är detsamma med foten. Var kan Thérése vara?

BERGLUND.

Det finns gott om is i rännorna på gården,, jag skall strax hämta.

Öppnar dörren.

Jesses, en främmande karl!

THÉRÉSE

i gossdräkt, kastar portnyckeln till Berglund.

Här är portnyckeln, jag nappade den, när Berglund sov.

5 — Meyerson, Bara flickor.Thérése, vad betyder detta? Du är förklädd, var har du varit?

CARL GUSTAF.

Vad har kusin haft för sig så här dags på kvällen?

BERGLUND.

Tänk att jag sov så hårt.

THÉRÉSE.

Jag har inte gjort något farligt alls. Jag och Lina ha bara varit nere vid Brunkebergs hotell och stått i vestibulen och sett på dansen. Så mycket vi kunde se, förstås.

ANNE SOFIE.

Det visste du väl var opassande.

BERGLUND

i det han går.

Lilla mamsell Thérése kan då hitta på. Men den slynan Lina, som gick med ...

THÉRÉSE.

Lina sade, att vi måste klä ut oss till gossar för att säkrare kunna gå ensamma. Och det gick så bra. Jag såg både Amelie och Anne Sofie flera gånger. Men vad är det med Anne Sofies fot?

ANNE SOFIE.

Jag halkade i korridoren, när Garl Gustaf skulle föra mig till buffén och vrickade visst foten.THÉRÉSE.

Ni må tro jag blev förskräckt, när jag fick se Carl Gustaf föra ut Anne Sofie och köra bort med henne i släden.

CARL GUSTAF.

Trodde du jag skulle enievera henne?

THÉRÉSE.

Jag begrep att hon var illamående och skulle hem. Och där stod jag med portnyckeln, så att Berglund inte kunde öppna.

CARL GUSTAF.

Berglund, stackare, fick sina fiskar varma.

THÉRÉSE.

Jag såg för mig hur ni fingo hissa upp Anne Sofie och ta henne genom fönstret, och vi sprungo hem allt vad vi orkade.

ANNE SOFIE.

Lyckligtvis fann Berglund pappas portnyckel.

CARL GUSTAF.

Som väl var, för annars hade väl jag fått fria på gatan, och då kanske jag fått en korg.

ANNE SOFIE.

Gratulera oss, Tesan lilla, vi äro förlovade!THÉRÉSE.

Nå äntligen!

Bugar sig.

Jag gratulerar!

CARL GUSTAF.

Nu måste jag tillbaka till balen. Thérése, du får sörja för att Anne Sofie kommer i säng och får iskompresser på foten. Anne Sofie, kan jag lämna dig med lugn? Har du mycket svåra smärtor?

ANNE SOFIE.

Jag tycker foten redan känns bättre. När talar du med pappa, Carl Gustaf?

CARL GUSTAF.

Redan i kväll, om jag kan komma åt, skall jag utbedja mig hans samtycke. Au revoir, min egen Anne Sofie.

ANNE SOFIE kysser på fingret åt honom.

Au revoir!

THÉRÉSE.

Pappas samtycke, det veta ni väl att ni ha för länge sedan.

Ridå.

TREDJE AKTEN.

Samma rum som i föregående akt, dagen efter balen.

Amelie sitter och skriver, Berglund inträder.

BERGLUND.

Kors i alla mina dar, är mamsell Amelie uppe så tidigt dagen efter en bal och en söndag till!

AMELIE.

Inte är det tidigt. Klockan är över nio.

BERGLUND.

Själva kapten sover ju. Men det var nog fina viner till supén i går, kan jag tro.

AMELIE.

Hör, snälla Berglund, skulle Berglund vilja göra mig en tjänst?

BERGLUND.

Naturligtvis, mamsell Amelie. Om Berglund bara kan, gör han allt vad mamsell Amelie vill.

AMELIE.

Jö, Berglund, det var den här biljetten, skulle Berglund vilja genast gå till magister Barck med den.BERGLUND.

Genast — säger mamsell Amelie. Bed då Lina springa, jag måste passa kapten.

AMELIE.

Men jag kan inte be Lina.

BERGLUND.

Aha, mamsell Amelie litar mer på gamla Berglund. Tror att Lina skvallrar ur skolan. Men om kapten vaknar och vill ha rakvatten.

AMELIE.

Pappa rakade sig ju till balen i går.

Lyss vid dörren.

Han sover riktigt hårt. Hör, så han snarkar!

BERGLUND.

De fina vinerna, ja. Och så kommo vi bra sent i säng. Klockan nära fyra i morse.

Gäspar.

Ursäkta, mamsell Amelie lilla, men åldern tar ut sin rätt. Berglund är ingen duvunge längre.

AMELIE klappar honom pu axeln.

Snälla, kära gamla Berglund, gå med biljetten!

BERGLUND.

Ja, jag är väl tvungen då, efter det är så viktigt. Vad gör man inte för de kära barnen!O, tack, tack, snälla Berglund!

Berglund gir.

AMELIE

går fram och åter på golvet, sätter sig, stiger upp, men sätter sig åter och börjar skriva. Talar för sig själv.

O, vad det går bra att dikta, när man är olycklig!

Skriver, läser för sig.

Stilla mitt hjärta, göm ditt svåra ve .. .ve .. .ve ...

Skriver igen.

Kväv din djupa smärta.

Gråter, men skriver flera rader igen med fart. Far upp, när dörren öppnas.

LINA

kommer in, bärande en kaffebricka.

Se, mamsell Amelie är vaken och uppe! Mamsell Beata sover än. Månn tro man törs gå in till kapten med en kaffebricka?

AMELIE

ivrigt.

Nej, nej, låt pappa sova! Väck honom för all del inte!

Stramare.

Jag råder inte Lina att väcka kapten.

LINA

Gud bevare mig! Jag är nog så rädd för kaptens humör. Vill mamsell ha kaffe?

AMELIE.

Nej, jag tackar!LINA.

Å, ta en liten tår! Mamsell Amelie ser så blek ut, jag gissar mamsell Amelie inte har fått sova mycket i natt.

AMELIE.

Jag vill inte ha kaffe. Och vad rör det Lina om jag har sovit eller ej.

LINA.

Mamsell Amelie är bestämt ond på mig. Jag tyckte jag märkte det i går redan. Vad ont har jag gjort?

AMELIE.

Och det frågar Lina. Har Lina då intet samvete?

LINA.

Men vad menar mamsell?

AMELIE.

Lina borde skämmas. Som Lina bär sig åt!

LINA.

Men mamsell Amelie, det var mamsell Thérése som nödvändigt ville gå ut i går kväll, jag försökte först avråda. I alla händelser skall jag i dag-be mamsell Beata om min orlovssedel.

AMELIE.

Den blir nog inte fin.LINA.

Det gör detsamma, jag skall inte ta tjänst mer. Men jag försäkrar att det hade varit mera riskabelt för två flickor att gå ensamma.

AMELIE.

Ä, Lina är nog inte så blyg.

Förskräckt.

Pappa ropar!

KAPTENEN

utanför.

Berglund! Berglund!

AMELIE

hastigt.

Lina, gå med kaffe till kapten! Säg att Berglund försovit sig, säg vad som helst!

LINA.

Var är Berglund då? x

AMELIE.

Jag har skickat honom ett ärende. Men säg det inte för pappa eller någon annan! Snälla Lina gå nu!

LINA.

Ja, då är man bra.

Går.

AMELIE.

Vad skall jag tå mig till? Vad skall jag svara om pappa frågar?

Skyndar ut.

Strax därpå kommer Carl Gustaf, tittar först genom dörren, stiger på.CARL GUSTAF.

Farstudörren öppen, men ingen människa syns till.

Lyssnar.

Det hörs i alla fall att morbror är vaken, han tycks gräla på någon.

Går till bordet, får se Amelies papper.

Aha. Vad är detta? Amelie tycks redan ha skrivit vers på morgonkvisten.

Läser.

Stilla mitt hjärta, göm ditt svåra ve, kväv din djupa smärta, lär dig sanningen se!

Fasligt sorgligt det här.

Sluta upp att drömma,

tro ej fagra ord,

sök blott glömma, glömma!

Lyckan ej finns på jord.

Balen tycks inte ha gjort Amelie glad. Vad kan ha hänt?

Under detta har Amelie kommit in.

AMELIE springer fram.

Nej, Carl Gustaf får inte läsa!CARL GUSTAF.

Seså, seså, det är redan gjort. Vad är det för ett sätt kusin, att lägga sina hjärteutgjutelser framme till allmänt beskådande?

AMELIE.

Jag blev så förskräckt, när pappa vaknade, så jag glömde papperet. Och kusin kommer så tidigt.

CARL GUSTAF.

Ber om ursäkt, men jag hade ingen ro, förrän jag fick veta hur Anne Sofie har haft det i natt. Har hon haft svåra smärtor?

AMELIE.

Hon har sovit rätt bra.

CARL GUSTAF.

Vad det gläder mig! Men hur är det fatt med kusin själv, du ser blek ut? Och att döma efter dessa verser ...

AMELIE.

Ge hit dem, kusin!

CARL GUSTAF.

Egentligen skulle jag ha mest lust att behålla det lilla poemet och visa det för din litteräre mentor. Han skulle säkert ha mycket att anmärka både på innehåll och form.

AMELIE gråtfärdig, stampar i golvet.

Vad kusin är elak! Ge mig nu verserna!CARL GUSTAF.

Säg mig först, har det kommit någon fnurra på tråden mellan Amelie och magister Barck?

AMELIE

gråter.

Kan jag inte få papperet!

CARL GUSTAF lämnar papperet.

Här har du den sorgliga visan.

Lägger armen om hennes axlar.

Skulle du inte kunna förtro dig åt mig som åt en bror, lilla svägerska?

AMELIE

snyftar.

Jag... jag... jag har... pappa kommer! Röster utanför.

CARL GUSTAF håller kvar henne.

Vad har Amelie gjort?

AMELIE.

Jag har givit honom korgen.

Springer ut.

Kaptenen och mamsell Beata från andra sidan.

KAPTENEN.

Allt är visst upp- och nedvänt här i huset i dag! Berglund försover sig — som han inte gjort på de fyrtio år jag känt honom — och mig bjuda ni kaffe på sängen som en annan käring.BEATA.

Söta Erik, du får din sillfrukost strax. Nej, se Carl Gustaf!

CARL GUSTAF.

Jag får be morbror och tant Beata om ursäkt att jag kommer så tidigt. Jag ville bara titta in och efterhöra Anne Sofies befinnande.

KAPTENEN.

Rätt så, min gosse, påpasslig fästman, det tycker jag om. Kom nu och ta en bit mat med mig!

CARL GUSTAF.

Tack, bäste morbror, men jag skulle upp till vännen Barck i ett angeläget ärende. Måste raska på, innan han går ut.

KAPTENEN.

Dumheter! Angelägna ärenden på söndagen.

BEATA.

Carl Gustaf vill troligen berätta för sin goda vän att han förlovat sig med Anne Sofie.

CARL GUSTAF.

Just det ja, min vördade tant.

BEATA.

Men Carl Gustaf kommer väl tillbaka litet senare, när Anne Sofie är uppstigen. Hon är bättre i dag.CARL GUSTAF.

Naturligtvis. Och då hoppas jag vi få bestämma när eklateringen blir.

KAPTENEN.

Ju förr dess hellre, min gosse. Du kan ju ta magister Barck med dig hit, så spisa ni middag med oss båda två.

CARL GUSTAF.

Tack, bästa morbror! Om vännen Kondrad ej förut är engagerad, kommer han säkert med nöje. Au revoir!

Går.

KAPTENEN.

Nu gå vi och frukostera. Men är ingen av töserna vaken än? Amelie och Thérése måtte väl inte behöva ligga, för att Anne Sofie vrickat foten.

BEATA.

Snälla Erik, ingen av dem kom ju i säng förrän klockan tre i natt. Thérése hade ju suttit uppe och bytt kompresser på Anne Sofies fot. Men låt mig nu få tala ett par ord med dig, innan flickorna komma. I en högst obehaglig affär.

KAPTENEN.

Seså, vad är det nu igen? Här i Stockholm trodde jag, jag skulle slippa höra gnäll; när du varken har statare eller mjölkgummor att beskärma dig över.BEATA.

Det är något mycket delikat. Vet Erik, att nar vi i går åkte till balen, anförtrodde Carl Gustaf mig att han mött vår kammarpiga i magister Barcks trappa.

KAPTENEN.

Vad nu då? Har han något kuckel för sig med henne?

BEATA.

Söta Erik, drag inte genast så obehagliga slutsatser. Jag kan dock inte förneka att jag själv en gång — det var visst ute på Glömsta — sett henne göra sig söt för magistern. Carl Gustaf menade att man borde ha ögonen på henne, men nu har hon i går förlett Thérése att iklädd manskläder — lånade av kammarpigans bror — gå till Brunkebergs hotell för att se på balen. Och där ha de stått i vestibulen som ett par andra gatpojkar.

KAPTENEN

skrattar.

Har man någonsin hört på maken? Det var också en historia!

BEATA.

Är det inte förfärligt?

KAPTENEN.

Jag är rädd för att mamsellerna Bandelin bli kända här i Stockholm. Den ena rymmer med sinkusin och en vrickad fot från Sparres bal. Den andra skriver emanciperad vers i Posttidningen. Det var flera på balen som komplimenterade mig till min dotters litterära debut, som de sade. Och den tredje ger sig ut på äventyr, förklädd till pojke. Nå, de äro i alla fall inga sjåp, mina flickor!

Skrattar.

BEATA.

Kan Erik skratta åt det? Jag tycker det är så förskräckligt, att jag knappt visste om jag skulle våga berätta vad Therése haft för sig. Och själv är hon så rädd att visa sig för Erik.

KAPTENEN.

Vad pratar du om rädd? Jag är väl inget odjur heller, fast jag gormar litet, när jag blir arg. Kör gärna av kammarpigan, om du vill, det kanske är säkrast. Hon må väl inte nappa bort magistern för Amelie.

BEATA.

Men Erik, du är då alltför tydlig.

KAPTENEN.

Nå, du vet att jag inte är någon hovman utan en gammal knekt, som säger rent ut vad jag tänker.

Berglund kommer.

Men där är Berglund. Skönt att han fick sova ut, gamla hederspascha.81

BERGLUND.

Hur var det herr kapten sade?

KAPTENEN

skrattar.

Han vill inte medge att han börjar bli gammal och trött. Ha, ha, ha, ha... Nu går jag och spisar.

Går.

BERGLUND.

Mamsell Beata, Lina kan intyga att klockan sju var jag uppe och eldade.

BEATA.

Lina — men det var ju hon som sade att Berglund försovit sig.

BERGLUND.

Säga att jag försover mig! Jag som är uppe klockan fem och sex varenda dag. Och i dag är det ju söndag. En sådan markatta!

Går.

BEATA.

Den människan måste ur huset, hon är bestämt intrigant. Det är rysligt så mycket bekymmer man skall ha på söndagsmorgonen. Nu hinner jag nog inte gå och höra Rosenius predika, som jag glatt mig åt.

Berglund öppnar dörren. Anne Sofie, stödd på Lina och Thér&se, linkar in.

6. — Meyerson, Bara flickor.BEATA.

Se, där ha vi sjuklingen. Pappa har varit så inkiett för att ni icke voro uppe.

Alla hjälpas åt att placera Anne Sofie i soffan.

BEATA.

Hur känner Anne Sofie sig?

ANNE SOFIE.

Tack, tack, foten är mycket mindre svullen i dag. Carl Gustaf kommer nog snart.

BEATA.

Carl Gustaf har redan varit här och frågat efter Anne Sofies befinnande. Han kommer tillbaka senare. Thérése, gå ut till pappa och håll honom sällskap vid frukostbordet! Var är Amelie?

LINA.

Mamsell Amelie har stängt sig inne på sitt rum, jag fick inte komma dit in och städa.

THÉRÉSE, i det hon går.

Då sitter hon och diktar.

LINA.

Det lät snarare som om mamsell Amelie grät.

ANNE SOFIE.

Vad för något? Amelie, som nästan aldrig brukar gråta.BEATA.

Det kanske är lika mycket sanning att Amelie gråter som att Berglund försovit sig, som Lina sagt till kapten. En människa, som far med osanning, vilja vi inte ha i vår tjänst.

LINA.

Jag har just tänkt lämna herrskapets tjänst nu. Ett arv, som tillfallit mig, gör mig oberoende. Men jag vill inte att det skall sägas om mig att jag far med osanning. Det går an att fråga mamsell Amelie var Berglund höll hus.

Går.

BEATA.

Vad kan hon mena? Och vad har nu Amelia ställt till? Flickor, flickor, ni göra mig rent konfys!

ANNE SOFIE.

Söta faster, var inte ledsen! För jag är så lycklig i dag, att jag ville omfamna hela världen.

BEATA kysser henne.

Du kära barn, jag önskar dig all möjlig lycka! Men vad skulle Carl Gustaf dra denne Barck in i familjen för?

ANNE SOFIE.

Jag är viss om att magister Barck är en fullt respektabel person, då Carl Gustaf är vän med honom. Och är det någon misshällighet mellan Amelie och magistern, så reder nog Carl Gustaf upp det.KAPTENEN kommer, gnuggande händerna.

Så där ja, nu känner man sig som en annan människa, sedan man fått en ordentlig sillfrukost. Skall ingen av er ha mat? Leva ni allihop på nektar och ambrosia, för att Anne Sofie är förlovad?

Klappar Anne Sofie.

ANNE SOFIE.

Det gör inte ens jag. Jag spisade på mitt rum.

BEATA.

Och jag skall ta en bit nu, innan jag går i kyrkan.

Går.

KAPTENEN.

Jag tar Thérése med mig på en promenad. Det skall bli skönt att få en nypa luft efter nattsölet.

Berglund kommer med ett brev.

BERGLUND.

Ett bud lämnade detta till herr kapten.

Går.

KAPTENEN öppnar brevet.

Från magister Barck.

Läser,

Nå, det låter höra sig. Han friar. Nu kan vi få eklatera två förlovningar på en gång.ANNE SOFIE reser sig i soffan.

Friar han? Och Amelie, som sitter på sitt rum och gråter.

KAPTENEN.

Gråter hon, så torkar hon nog tårarna snart. Så här skriver magistern: »Redan första gången jag hade den äran träda inom herr kaptens hem, fattade jag ett livligt intresse för mamsell Amelie, vilket intresse vid närmare bekantskap under dessa tvenne veckor i Stockholm övergått till — hm — en brinnande kärlek. 1 går på balen vågade jag förklara mig för mamsell Amelie själv, om vars genkärlek jag kände mig tämligen viss ... jo jo ... Men om av blygsamhet eller av respekt för herr kaptens faderliga myndighet, gav mig mamsell Amelie intet bestämt svar. Ja, hon gjorde mig till och med mycket bedrövad genom att visa sig besynnerligt kall och avvisande. Jag kan därför icke längre sväva i ovisshet, utan ber härmed i all ödmjukhet hos Amelies fader få anhålla om hennes hand. Om herr kapten skänker sitt bifall, är jag säker om, att mamsell Amelies betänkligheter försvinna.»

Vad tusan har flickan för betänkligheter, Anne Sofie?

ANNE SOFIE.

Det skulle väl vara att hon inte riktigt kan lita på honom.kaptenen:

Inte lita på honom, säger du. Vad det beträffar, så om jag vore fruntimmer, nog skulle jag lita mera på den stillsamme magistern än på den pratmakaren Carl Gustaf.

ANNE SOFIE harmset.

Nej, vet pappa, Carl Gustaf skulle aldrig nedlåta sig att skriva brev till min kammarpiga.

KAPTENEN.

Har Barck gjort det?

ANNE SOFIE.

Ja, Amelie har hittat ett brev från honom, som Lina tappat, då hon eldade vår kammare.

KAPTENEN.

Aj, aj, aj, det låter illa. Och vad stod i det brevet?

ANNE SOFIE.

Jag minns inte så noga, det var något om att deras förhållande hindrade honom att göra sin kur för Amelie och att Lina skulle komma till hans bostad.

KAPTENEN.

Vi få väl undersöka saken litet närmare. Ser du, min flicka en karl kan ju ha gjort ett och annat snedsprång, innan han finner den rätta.

Berglund öppnar dörren.BERGLUND i dörren.

Herr kammarjunkaren.

Carl Gustaf kommer.

ANNE SOFIE sträcker armarna emot honom.

O, Carl Gustaf, så bra att du kom!

CARL GUSTAF.

Goddag igen morbror! Goddag min egen Anne Sofie! Vad jag gläder mig över att foten är bättre. Men du ser echaufferad ut?

KAPTENEN.

Jo du, men det är uteslutande för Amelies skull.

CARL GUSTAF.

Ja, stackars lilla Amelie, som sett sig nödsakad att skänka bort en korg på morgonkvisten, men den kommer hon säkert att ta tillbaka, när jag får tala med henne.

KAPTENEN.

Vad nu då? En korg. Efter vad magistern skriver, har hon bett om betänketid. Hon skall väl åtminstone tala med mig, innan hon bestämmer sig.

CARL GUSTAF.

Jag kommer direkt från Kondrad Barck, som var helt förtvivlad. Han har på morgonen genom Berglund fått mottaga en skrivelse från Amelie,vari hon säger honom, att en kvinna med någon självaktning — hör du Anne Sofie? — icke gifter sig med en man, som hon icke fullt kan tro på.

ANNE SOFIE.

Och det vågade hon skriva till magistern!

KAPTENEN.

Har man hört på maken!

CARL GUSTAF.

Barck kunde icke alls förstå orsaken till Amelies misstro, han var så säker om hennes kärlek. Och han hade just förut skickat av sitt brev till morbror, när han fick mottaga hennes biljett. Breven hade gått om varandra.

kaptenen:

Nå, men hur förhåller det sig med hans brev till vår kammarpiga, som Amelie hittat?

CARL GUSTAF.

Ett brev till kammarpigan, å, då förstår jag. Jag, som trodde att mitt eget prat om henne var orsaken till allt trasslet. Vet ni vad Barck berättade? Jo, att denna Lina är hans halvsyster, Evelina Berg.

ANNE SOFIE.

Barcks halvsyster — vår Lina. O, låt Amelie genast få veta det!89

KAPTENEN.

Jag skall gå och tala med Amelie. Det här

skola vi snart ordna.

Går mot dörren.

CARL GUSTAF.

Vännen Barck går härutanför och väntar i stark spänning. Får jag kalla på honom ?

KAPTENEN.

Gör det, min gosse! Här skall bli en fröjd!

Går.

ANNE SOFIE.

O, Carl Gustaf, jag visste att d u skulle reda upp alltsammans.

CARL GUSTAF.

Du ger mig väl en liten kyss för besväret?

De kyssas.

ANNE SOFIE.

Vad vår Amelie skall bli glad! Men kalla nu pä magistern!

CARL GUSTAF går till fönstret, öppnar det och viftar med en näsduk.

Där kommer Barck i sällskap med tant Beata och i gott samförstånd, tycks det.

ANNE SOFIE.

Men detta med Lina är rent genant. Är hon verkligen en flicka av familj?Js det är hon. Och liksom Amelie smittad av emancipationsidéerna. Dessutom hågad för romantiska äventyr, men en präktig flicka eljest —säger Kondrad.

KAPTENEN

kommer.

Så där ja! Nu är också den förlovningen klappad och klar. Jag har lämnat de båda älskande i salen, att på tu man hand reda upp det besvärliga missförståndet. Kan ni tänka, att lilla Amelie var fast besluten att aldrig, nej aldrig gifta sig. Skrattar.

CARL GUSTAF.

Utan i stället vinna ryktbarhet genom en hymn till den olyckliga kärleken.

ANNE SOFIE.

Vad jag längtar att omfamna henne. Komma de då inte hit?

FASTER BEATA kommer.

Nå, det må jag säga var då den mest romantiska historia jag hört. Amelie, som finner ett brev till Lina, frieriet på balen, och så denna Evelina Berg, som av pur äventyrslusta ger sig till kammarjungfru, fastän hon har en gudmor som hon skall få ärva. Precis som i en romanbok.KAPTENEN.

Det här måste vi sannerligen ha ett glas vin på och dricka båda de förlovade parens skål.

BEATA.

Jag har just sagt till om vin. Du kan tro att Berglund är glad. När du trodde att han försovit sig, var han hos magistern med Amelies brev, men han ville inte förråda henne.

THÉRÉSE

kommer.

Tänk att nu är Amelie också förlovad! Nu kan väl jag snart få gå på bal ?

'KAPTENEN.

Nej, min stumpa, du får allt hålla dig i skinnet än så länge. Mera romantik orka vi sannerligen inte med på ett år åtminstone.

Barck och Amelie komma arm i arm. Från andra sidan. Berglund med en bricka med vinglas.

KAPTENEN går emot Barck och Amelie.

Nå, mina barn, äro ni nu goda vänner igen?

Omfamnar dem.

BARCK.

Mer än vänner, bästa svärfar, mer än vänner.

De nyförlovade gå omkring och bli lyckönskade, stanna vid Anne Sofies soffa.CARL GUSTAF.

Säg Amelie lilla, är det sant att lyckan ej finns på jord?

AMELIE.

Nej, den finns, den finns.

BERGLUND som serverat vin.

Champagnen är serverad, herr kapten!

kaptenen:

Låt oss nu dricka ett glas för de två nyför-lovade paren! Men för böveln, var är mamsell Lina? Hon skulle väl höra till familjen nu! Thérése, hämta henne!

Thérése går.

BARCK.

Min syster Evelina har nu genom arv från sin gudmoder blivit försatt i en fullt oberoende ställning. Hon har 600 riksdaler om året.

BEATA.

Jo jag tackar, jag!

Thérése kommer, dragande med sig Lina, som är iklädd hatt och kappa.

THÉRÉSE.

Evelina tänkte just gå sin väg utan att ens ta adjö, men jag tvingade henne att komma in.

LINA.

Jag ber så mycket om ursäkt, bästa kapten.KAPTENEN.

Fatta era glas allesammans, du också, gamle

hederlige Berglund!

Ger honom ett glas.

Så där ja! Nu dricka vi för de två förlovade paren och deras lycka. Jag har alltid varit en smula missnöjd med att försynen begåvat mig med bara flickor, men nu ...

Torkar ögonen.

Nu känns det inte så lätt att skänka bort dem ...

AMELIE.

Skänka bort dem! Nej, vet pappa.

Ridå.